

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Predică,

ținută în biserica din RĂDMĂNEȘTI,
în 27 Mai 1934.

Cu neajmurnită bucurie am ascultat raportul bunului vostru părinte sufleteș și am rămas adânc mișcat de înfăptuirile sale din timpul celor 30 ani de păstorire. Ca o încoronare a străduințelor sale stă biserica cea nouă, care încă nu este terminată, dar cheltuielile, de aproape un milion, ce s'au făcut cu lucrările de până acum, arată gradul însuflețirii și jertfei credincioșilor mei din această parohie pentru Biserica neamului.

Minuni mari a făcut Domnul prin biserica ortodoxă poporului său românesc, mai mari decât chiar față de alte popoare!

Adevărul acesta voiesc a vi-l zugrăvi în cuvinte iubirii mei. Minune mare s'a făcut, când Moisi în pustie a văzut un rug, care ardea și nu se mistuia. Când Moisi s'a apropiat să vadă de ce nu arde rugul, l-a chemat pe el Domnul din rug zicându-i: „Nu te apropia aici, dezleagă încălțămintele dela picioarele tale, că locul pe care stai tu, pământ sfânt este“. Și Moisi și-a ascuns fața sa, pentru că se temea să caute drept înaintea lui Dumnezeu! (Eșire 3 v. 1—6.)

Însă biserica noastră nu și-a întors fața sa de către fiii săi, ci mai ales i-a scos din orbirea sufletească, învățându-i să aibe adevărata cunoștință de Dumnezeu, Care a întins cerul ca o piele, Care a adus la viață toate cele văzute și nevăzute! Duhul Sfânt a luminat biserica strămoșilor noștri, ca fiii ei să vadă că cea mai înaltă îndatorire a lor este, să creadă în Dumnezeu și ocrotirea Lui. Crezând în această ocrotire, strămoșii au răbdat creștinește toate asupririle vrăjmașe, știind că va veni și vremea izbăvirii.

Așa înțelegem că cuvintele lui Dumnezeu

erau pentru ei nu simple vorbe reci, ci erau porunci pline de viață. De aceea îi vedem pe strămoși căutând scopul vieții, care este lauda lui Dumnezeu prin sfințenie! Așa pricepem, că înaintașii noștri s'au iubit unii pe alții, ba au iubit și pe aceia, cari au năvălit asupra lor. Năvălit-au hunii, dar au fost imblânziți de viața creștină a strămoșilor, năvălit-au goșii, avarii, longobarzii, dar strămoșii i-au iertat pe toți.

În tinda bisericeii se învăța carte și tot prin credință Radu Negru apărându-se de credinși streine, a trecut Carpații și a întemeiat Muntenia, iar Dragoș Vodă a întemeiat Moldova. Credința a ajutat spada lui Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul de preoții credinței ortodoxe a fost călăuzit când a intrat în Ardeal. Iar visul unirii tuturor Românilor mai ales prin biserică s'a realizat, pentru că Biserica prin limba și slujbele ei, unise pe toți românii cu mult înainte de unirea cea mare din 1918.

Eu cu bucurie văd, că aceste adevăruri sunt vii în sufletele voastre, căci la plecarea mea spre voi, toți locuitorii din comuna Bara, tineri și bătrâni, m'au însoțit cale de doi kilometri afară din sat, iar unii din cei mai tineri au alergat până la voi ca și aici să audă cuvântul meu! Acesta este un semn bun, că cinstea dată Mie, este cinstea dată Bisericeii, este o dovadă că întocmirea vieții noastre este creștinească.

Deoarece venirea mea a adus atâta bucurie în sufletele voastre, doresc ca ea să însemne și o hotărîre spre mai bine în viața voastră. Lângă unul din satele voastre am văzut odată o moșie inzestrată cu mai multe edificii. Odată și odată moșia aceasta era foarte de model. Acum însă totul era schimbat. Poarta dela intrare era scoasă din fățani, iar unele ferestre dela grajduri erau căptușite cu hârtie, ca spărturile să nu fie prea

mari. Infățișarea pe din afară a casei de locuit nu era cu mult mai bună, decât a unui cerșitor mai îngrijit. Totul făcea impresia unei părăsiri. Murise stăpânul și moștenitorul sta pe gânduri să intre în moștenire sau să plece în lume, căci prea multe datorii apăsau asupra moșiei.

Iubiții Mei! Oare nu așa este și în viața sufletului? Care dintre creștini poate privi cu bucurie la viitorul său, dacă știe sufletul său încărcat de păcate? De câte ori nu se plâng oamenii împotriva lui Dumnezeu, că le-a trimis nenorociri și mizerie, dar uită că ei au mai multe datorii față de Dumnezeu decât datoriile ce le-a avut moșia despre care am vorbit. Fiecare să se întrebe deci: am eu dreptul să mă plâng: „de ce tocmai eu trebuie să sufăr?” — „De ce tocmai eu să fiu pedepsit?”. Întrebându-se așa, fiecare va vedea că mai curând așa trebuie să se întrebe: „oare de ce tocmai eu am călcat porunca lui Dumnezeu?” — „Oare de ce am nesfințit tocmai eu Dumineca, lucrând la câmp?” — „Oare de ce tocmai eu trăiesc în concubinaj, de ce tocmai eu sunt acela care nu m'am spovedit și cuminecat de multă vreme?”.

Așa să vă întrebați iubiții mei, ca să vedeți cum erați sufletește la venirea mea și să faceți toate ostenețele, ca între voi păcate să nu mai fie! Ca ziua de azi să grijiți, ca lepădare de Dumnezeu să nu mai fie între voi, ca nici o căsătorie să nu rămână nesfințită, ca nici un creștin să nu lipsească dela biserică în Dumineci și sărbători, iar părinții să-și crească bine pe pruncii lor!

Dumnezeu să vă ajute a fi creștini și mai buni decât până acum, ca și mai mult să laudați numele cel sfânt al Lui, acum și pururea și în vecii vecilor Amin.

Scurtă predică,

ținută în 27 Mai 1934 în biserica din comuna SPATA, despre datoriile familiei și școlii față de creșterea tineretului.

Cu mare bucurie am venit în mijlocul vostru, așa precum și voi cu mare bucurie m'ați primit. M'a înduioșat mult, că poporul meu iubit din comuna Rădmănești m'a însoțit în drumul meu până la mare depărtare de satul său, iar acum mă primiți și voi și pruncii voștri împreună cu preotul și învățătorul.

Această arătare a dragostei sufletelor voastre, îmi dă prilejul ca să vă grăiesc în câteva cuvinte despre datoria familiei și școlii, de a da ajutor bisericii la creșterea tineretului. Vă

întreb, ați văzut vr'odată corăbii străbătând largul apelor? Cei cari ați văzut în timpul războiului sau altă dată asemenea vapoare, ați putut observa, că ele pot pluti numai pe mare sau pe râurile mari, în care s'a adunat apa din toate părțile, din toate pârâiașele, ce vin dela dealuri și munți! Cu alte cuvinte, râul trebuie să fie puternic, ca să poată duce corăbii. Tot așa creșterea trebuie să se facă cu putere destulă, ca ea să poată cârmui bine viața unui tânăr! O singură rază de soare poate numai să lumineze, dar ca să și aprindă, trebuie mai multe raze de soare să se adune la oaltă! Tot așa iubirea de tată și iubirea de mamă, însoțite de râvnă muncitoare a școlii, vor face minuni!

Să nu uitați, că voi părinții sunteți mai întâi răspunzători de creșterea fiilor voștri, căci voi le-ați dat viață și voi îi cunoașteți mai bine. Va veni vremea, ca și fiii voștri să se lupte cu viforul și ispitele vieții, când vor fi mari și dacă voi nu-i învățați să trăiască creștinește, ei vor cădea. Duhul cel rău al vremii va năvăli asupra pruncilor voștri, ca odinioară Irod asupra pruncilor din Vitteem. Dacă voi părinții mână în mână cu învățătorii creșteți pe copiii, va fi bine de viitorul lor.

Se cere multă iubire, îngrijire, bucurie și tărie, ca să crești bine un copil. Se cere, ca învățătorul să iubească și el pe fiii voștri să se ostenească, să se jertfească. Deci voi părinții, să cinstiți pe dascăli pentru munca lor, să-i iubiți și să obligați pe fiii voștri a cerceta regulat școala.

Mă întrebați: de ce părinții și școala să conlucreze la educația pruncilor? Pentru că și părinții și școala au acelaș scop: fericirea copilului. Pentru că și părinții și învățătorii au răspundere pentru creșterea pruncilor! Vestitul Krüger, președintele burilor cari au luptat cu Englezii, înainte cu vre-o 30 de ani, a avut un servitor negru, care s'a îmbolnăvit greu și a ajuns pe patul morții. Președintele Krüger s'a dus la servitorul său și l-a întrebat: „Știi tu să-mi spui, unde vei ajunge după moarte?”. Servitorul răspunse: „Eu sunt păgân, deci dacă nimeni nu m'a învățat de unde să știu? Dacă însă voi ajunge la un loc rău, mă voi plânge împotriva D-tale, că nu m'ai învățat!”

Servitorul a murit, dar din clipa aceea, marele Krüger a devenit mai atent față de servitorii săi și îi învăța! Căci el de atunci a simțit o mare răspundere în inima sa! Mare răspundere au și părinții și învățătorii. Ei trebuie să știe ceea ce Mântuitorul a zis: „Toată împărăția, care se împerechează întru sine, nu

va sta" (Matei 12 v. 25). O familie, în care nu este înțelegere, este un iad, iar copilul creștere bună acolo nu poate primi. O comună plină de neînțelegeri politice, nu are pace și fericire! Tot așa și cu creșterea pruncilor. Între școală și familie să fie înțelegere și lucrurile vor merge bine. Familia să răspândească frica de Dumnezeu, școala să vestească aceeași teamă de Dumnezeu.

Eu rog pe Dumnezeu, ca voi părinții și școala cu învățătorii, să fiți luminați de Duhul Sfânt și să ajutați bisericii a da creștere plină de credință copiilor voștri. Prea bunul vostru părinte Teodorescu se jertfește pentru voi. Ajutați-l în munca lui. Rog pe Dumnezeu să vă dea îmbelșugare, sănătate și fericire, iar eu îndoită bucurie voi avea, când voi veni la sfințirea bisericii și voi vedea viața voastră în Dumnezeu Amin.

Scurtă predică,

ținută în 28 Maiu 1934 în parohia
VIZMA, sub cerul liber, lângă nova
biserica, încă neterminată.

Locuitorii unui oraș din țara noastră au prins de veste, că nu peste multă vreme îi va cerceta mult iubitul nostru Rege Carol II. Bucuria lor era mare și sătenii din jurul orașului mergeau cu mic cu mare să vadă pe iubitul nostru Rege. În mulțimea cea mare, care aștepta sosirea regelui, era și un țăran ținând în brațe un prunc de cinci ani, ca și el să vadă venirea regelui. Copilul întreabă pe tatăl său: „tată, eu ce trebuie să fac, dacă vine regele”? Tatăl răspunse: „puiule dragă, să-l privești cu iubire pe iubitul nostru Rege și să nu-l mai uiți nici odată”.

Iubiții mei! Eu timp de nouă ani străbătând satele, orașele și orașelele eparhiei Aradului, n'am făcut altceva, decât să învăț poporul ca să asculte de Maiestatea Sa Regele și legile țării, iar mai presus de orice alte simțăminte să iubească pe regele regilor, Domnul nostru Iisus Hristos! Căci El este adevărul cel vecinic, care ne arată calea mântuirii și El este viața, care ne dă tărie să mergem pe calea cea adevărată.

Toată lumea de azi recunoaște, că Hristos Domnul nostru nu numai ne-a învățat calea, dar el însuși este calea cea adevărată, deoarece a și făcut întocmai ceea ce a învățat. Nu este deci o altă cale care duce la mântuire. Hristos nu numai învață adevărul, dar este

chiar adevărul. El nu numai dăruiește darul vieții mai presus de fire, ci este însăși viața.

Învățăturile și faptele Domnului prin frumusețea și măreția lor, s'au dovedit a fi ale lui Dumnezeu. Astfel și făgăduința venirii Duhului Sfânt a fost dată și ea s'a împlinit întocmai. Prin Pogorirea Duhului Sfânt s'a înmulțit cunoștința de Dumnezeu, căci apostolii prin venirea Duhului Sfânt au primit puteri noi și în tot pământul a ieșit vestirea lor și până la marginile lumii graiurile lor!

Înmulțindu-se cunoștința de Dumnezeu, a sporit și dragostea care a întărit legătura între Dumnezeu și biserică. Așa a crescut la noi Românii dragostea de Dumnezeu prin biserică. Strămoșii noștri au jertfit, iar prin iubire au făcut totul ca biserică să fie una și nedespărțită. O inimă și un suflet văd că sunteți și voi și Dumnezeu v'a învrednicit să vă zidiți această biserică nouă, care nu peste multă vreme va fi terminată. Voi fi fericit să sfințesc eu noua voastră biserică. De aceea, vă îndemn să faceți jertfele ce se mai cer pentru terminarea ei. Văd cu bucurie, că și dl. învățător al vostru își dă toată silința ca să crească pe fiii voștri în frica de Dumnezeu și ascultare de biserică. În asemenea împrejurări avem nădejdi bune, că biserică se va termina, precum mersul bun al vremii asigură o recoltă bună.

Rog pe Dumnezeu să vă fiină sănătoși, ca buni fii ai Bisericii strămoșești ca și până acum. Darul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu voi cu toți, ca să puteți întrebuița timpul de mare preț pentru mântuirea sufletelor voastre Amin.

Predică

ținută în 28 Mai 1934 sub cerul liber lângă
biserica noastră din CRIVOBARA.

Am venit la voi mânat de dragostea cea mare ce o am pentru voi. Am venit ca să vă întăresc în credință și aceasta cu atât mai mult o fac acum, pentru că din raportul părintelui vostru sufletesc am înțeles, că nu toți Românii de aici se închină la acelaș Altar al credinței ortodoxe strămoșești.

Precum zice fericitul Augustin, credința este cel mai înalt dar al cerului mai bun decât aurul, argintul și alte averi (De verbo apostol. serm. 17). Credința noastră creștinească este absolută și conține adevăruri pe veci neschimbate. Ea nu se poate schimba odată cu moartea căci nu dela oameni s'au dela ingeri am primit-o, ci dela Insuș Fiul lui Dum-

nezeu prin sfinții Apostoli din cele mai vechi timpuri. Englezii, Nemții și alte neamuri au primit credința lor dela predicatori de mai târziu, dar neamul nostru românesc a primit credința dela sfinții Apostoli și s'a mântuit pe calea aceasta, căci zis-a Domnul: „Cel ce crede și se va boteza, se va mântui“.

Credința aceasta a făcut minuni, imblânzind popoarele, cari fără creștinism, s'ar fi sfâșiat între ele ca animalele sălbatice! Cu dreptate a spus învățatul francez Montesquieu în scrierea sa: „*Spiritul legilor*“: „Minunat lucru este, că religiunea creștină a întemeiat și fericirea din lumea aceasta, deși s'a părut că ea se ocupă numai de fericirea din cealaltă lume!“ Pentru această credință milioane de oameni au murit moarte de martir în cursul veacurilor. Avea deci dreptate Sf. Evanghelist Ioan să scrie: „Aceasta este biruința, care biruește lumea, credința noastră“ (I. Ioan 5 v. 4).

Această sfântă comoară trebuie mărturisită, căci zice Domnul: „Tot cel ce mă va mărturisi pe Mine înaintea oamenilor, îl voi mărturisi și Eu pe dânsul înaintea Tatălui Meu, carele este în ceruri“ (Mat. 10 v. 32). *Cel ce se lapadă de credința sa, se lapadă de legătura botezului, pe care cel botezat a încheiat-o cu Dumnezeu.* Această legătură a botezului obligă nu numai la o oare-care simțire și pornire, dar ea obligă și la fapte și vorbe, cari nu pot fi schimbate. Am văzut că credința este un dar al cerului, de unde vedem că lepădarea ei este o nerecunoștință către Dumnezeu, Care ni-a dat darul credinței.

Puteți vedea, iubiții mei fii sufletești, cât de mare păcat este nerecunoștința. Chiar față de un om este rușinos să fie cineva nerecunoscător, deci cu atât mai mare păcat este să fim nerecunoscători lui Dumnezeu. Trecutul este o mărturie că strămoșii noștri nu numai au crezut, dar au și mărturisit credința lor, în temnițe și lanțuri. Oh, ce sfinte suferințe a rătat pe vremea împărătesei Maria Terezia, o mulțime de frați ai noștri. Ajunge să pomenim lacrimile din surghiun ale preotului Ioan din Aciliu, de lângă Sibiu, sau amarul protopopului ortodox din Balomir (lângă Orăștie), care a plecat în surghiun la Argeș ca acolo să spună plângător cum s'a introdus cu puterea renegatul mitropolit Atanasie, slujind în odăjdii dăruite de marele Domnitor Constantin Brâncoveanu și încă în biserica zidită de marele Mihai Viteazul. Înălțătoare purtare au avut atunci brașovenii, cari au venit la Alba-Iulia și au strigat: Nu vrem vlădică vândut străinilor din

Viena! Vrem credința ortodoxă a fraților de peste Carpați!

Iubiții Mei, ceasuri și zile întregi nu ar ajunge să pot povesti suferințele Românilor ortodocși venite dela cotelicii din Viena. Destul este să mai amintesc de suferințele episcopului Gavril Bălgrădeanul în temnița din Sibiu, unde a aflat că soția lui murise acasă și nu a fost lăsată să se cuminice înainte de moarte. Și mai pomenim de suferințele îndurate de soția preotului Cosma din Deal. Biata preoteasă, fu dusă cu pruncul mic în temnița din Sebeș. Acolo a ajuns-o Crăciunul, în ajunul căruia colindătorii au ajuns și la poarta temniței din Sebeș. Sărmana preoteasă asculta colindele cu pruncul înghețat în brațele ei. Micul prunc avea buzele zâmbitoare și după moarte, iar preoteasa murmura o rugăciune:

„O maică, sfântă, Preacurată, în ziua asta minunată, drag pruncuțul Tău, Hristos, vine jos, pe pământ, iar al meu, se suie ușor, se suie sus, de unde s'a pogorît Iisus, se suie de pe pământ în cerul sfânt..“

Da, fraților! Aceasta era credință sfântă și mucenicească. O asemenea credință vă doresc vouă tuturor, pentruca toți împreună, la acelaș altar al bisericii ortodoxe să slăviți pe Dumnezeu din inimile voastre. Dumnezeu să vă dea tăria Duhului Sfânt ca să puteți înfrânge momelile și ispitele vrăjmașilor, fie ei bapțiști, fie de altă credință, și astfel cu toții să dovedim că:

Români suntem pe-acest pământ
O lege-avem dela cel sfânt,
Această lege s'o păzim
Și pentru dânsa să murim
Amin.

Predică

ținută la Sf. Liturghie, în biserica din SECAȘ (Timiș-Torontal), în 28 Mai 1934.

Am cetit într'o carte folositoare, că în Etiopia orientală, în țara Cafrilor, numită Monotapa, este obiceiul religios, că domnitorul într'o anumită zi a anului prin crainicii săi trimite foc dela vatra sa tuturor popoarelor din împărăția sa. Când sosesc crainicii împărătești cu focul, fiecare cetățean stinge focul aflător în casă și-l aprinde din nou cu focul împărătesc.

Domnul Domnilor și împăratul împărățiilor, Impăratul Ceriurilor nu numai într'o singură zi, ci în toate zilele vieții este gata să ne trimită darurile sale. Căci prețioase și nenumărate sunt darurile lui Dumnezeu pentru noi

oamenii. Toate darurile ni le-a dat Dumnezeu, când și pe unul născut Fiul său l-a dat, ca tot cel ce crede într'ânsul, viață să aibe. Zilele vieții noastre se aseamănă unei cununii împletită din darurile și binefacerile iubirei lui Dumnezeu către noi. Precum peștele este mișcat de valurile mării, așa suntem noi purtați de valurile lui Dumnezeu. Mai curând s'ar putea număra stelele cerului și fulgii de zăpadă ai iernii decât darurile cu cari ne întâmpină Dumnezeu. Precum soarele nu încetează a-și trimite razele pe pământ și precum isvorul necontenit izbucnește din adâncime, așa nu încetează nici odată râul bunătăților dumnezeiești (Cîhr N: Erklärung des heiligen Messopfers.)

Darul lui Dumnezeu este singurul, care poate să stingă focul egoismului, al desfrâului, al pizmei, lăcomiei și mândriei. El astupă urechile multora ca să nu mai vadă binefacerile Bisericii, deși mari binefaceri a primit Biserica prin revărsarea Duhului Sfânt asupra Apostolilor în ziua Cincizecimeii. Vrăjmașii bisericii fac ca și pirații de mare, cari fac foc la țărături, unde în apă sunt bănci de nisip și marea este agitată, astfel că navigatorii se duc la focul acela ca la un liman sigur, dar cad în mâinile tâlhărilor.

Duhul Sfânt a dat bisericii toate darurile prin cari ea poate conduce la mântuire pe oameni și îi poate scăpa de tâlhăriile păcatelor, cari se strecoară în suflete ca furul. Duhul Sfânt a dat bisericii darul înțelepciunii și al înțelegerii, prin ceace a biruit fariseismul iudaic și filozofia păgână omenească, astfel, că Sf. Pavel a putut zice Corintenilor: „Înțelepciunea o grăim întru cei desăvârșiți, însă înțelepciunea nu a veacului acestuia, nici a domnilor veacului acestuia, cari sunt pieritori, ci grăim înțelepciunea lui Dumnezeu întru taină” (I. Cor. 2 v. 6—7).

Cu adevărat mare a fost puterea Duhului Sfânt, căci înainte de venirea învățăturilor Bisericii, acolo unde azi este orașul Lisabona, locuitorii necreștini spintecau pe cei prinși în războiu și ghiceau din măruntaiele lor. Înainte de a fi creștini, Britanii își vopseau trupul ca să fie mai fioroși. Germanii dintre Vistula și Rin jertfeau la idoli pe cei prinși în războiu. La toate neamurile necreștine copiii erau aruncați în apă, robii erau vânduți iar femeile erau prinse în jug.

A biruit Duhul Sfânt! Dela împăratul Nero până la Constantin Cel Mare zece prigoane cumplite s'au deslănțuit asupra creștinilor, dar căzut-au cruzimile păgâne și biruit-a Duhul Sfânt.

Dar suferințele pentru lege ale strămoșilor noștri nu erau ele semne, că Biserica noastră are pe Duhul Sfânt??? Călugărul Visarion în temnița din Viena își schimbă temnița în biserică și deși nu avea cruce, totuși cătușile de fier ale robului s'au muiat, așa că el a putut să-și împreune mâinile la rugăciune și să zică: Doamne Dumnezeule nu am așternut ca acasă aici, dar pentru slava Ta și pietrile goale îmi slujesc ca odihnă; Doamne Dumnezeule mucagaiul temniței a înlocuit pentru mine fumul de tămâie, dar nu voi uita de Tine Doamne, căci Tu ești ajutorul meu întru năcazuri.

Împărăteasa Maria Terezia fiind de lege catolică și voind să facă și pe Români catolici, a trimis tot felul de cazne peste strămoșii tari în credință, dar cătușele temniței erau prea slabe, ca să poată face pe strămoși să-și schimbe legea. Călugărul Sofronie este prins chiar și în biserică la slujbă și legat în lanțuri cu mulți bărbați și femei. Scene sfâșietoare de suflet se petrecură atunci. Cei legați ziceau plângând către Sofronie, care și el era legat: „Părinte scump, cine va mângăia pe pruncii noștri, cine le va face slujbă la biserică? Părinte iubit, cine ne va spovedi și cumineca pe noi? Oh Părinte, dar nu pentru noi ne rugăm, ci pentru Sfinția Ta! Ruga-vom pe Dumnezeu să Te scape din lanțuri, căci neamul nostru nu poate trăi fără binecuvântarea preoților Sfinți ca Sfinția Ta! Ci blestemat să fie cine se va lepăda de lege, de frica chinurilor. Noi vom suferi împreună cu Sfinția Ta și bucuria noastră deplină va fi să știm, că vom muri împreună pentru legea ortodoxă”. Pe când ei grăiau acestea, pruncii celor legați în lanțuri veneau și plâneau zicând: „tată dragă, mamă scumpă, mi-e foame, veniți și ne dați de mâncare”! Sbirii crăiesei nemiloase loviră cu armele pe pruncii nevinovați, iar apoi porniră de acolo cu cei legați!

Spuneți-mi, care ochiu rămâne fără lacrimi și care inimă rămâne împietrită, auzind aceste cruzimi îngrozitoare?! Mulți prunci au înghețat în brațele mamelor întemnițate, multe femei au fost bătute în târg, în fața tuturor, cum au făcut sbirii împărătești cu femeile din Colun, jud. Sibiu! Și totuși se mai găsesc oameni, cari pălmuind suferințele trecutului nostru, își vând sufletul!!

Fraților,

Cu noi este Dumnezeu! Și dacă a trebuit ca un preot ca popa Ioan din Sadu de lângă Sibiu să fie spânzurat cu capul în jos într'o temniță întunecoasă, dacă ni-s'au pus cătușe,

iată-ne azi, în țara noastră, în mare majoritate cu locuitorii ortodocși! Iată puterea Duhului Sfânt, care ne-a unit pe veci cu frații ortodocși din Vechiul regat, Bucovina și Basarabia.

Pe Domnul Dumnezeu să-l slăvim deci în inimile noastre și să făgăduim în această sfântă zi a Rusaliilor că totdeauna cu Domnul vom fi prin faptele noastre! Iată că uniții, cari au fost aici, au revenit la ortodoxie, pentru că nu puteau vedea pe frații lor închinându-se la Altarul strămoșesc iar ei să stea departe de el. Doamne Dumnezeule, Ție mă rog și dela Tine cer să binecuvintezi frăția credincioșilor mei, păzindu-i pe dâșii întru bună viețuire. Dă-le lor Doamne, prunci numeroși și buni, ca și ei să Te preamărească pe Tine, apără-i pe ei cu acoperământul bunății Tale, iar Țara noastră și pe iubitul ei Rege, Carol al II-lea apără-i de toți vrăjmașii văzuți și nevăzuți. Că Tu Doamne țarie vei da poporului Țău și pururea Te vom lăuda, acum și pururea și în vecii vecilor Amin.

ZI DE PRAZNIC

8 IUNIE

*Natura'n strai de praznic, se'nveșmântă.
Doinesc în frunză, bradul și stejarul,
Lin, murmură pârâul, — In umbrarul
Unui gorun, privlghetoarea, cântă.*

*La Schit, în munte, clopotul răsună.
Adie lin, zefirul în câmpie.
Un cântec, vesel cânt de bucurie,
De fluer cânt, doinește'n deal, la stână.*

*Opt Iunie. E zi de primăvară.
Și soarele e gata să apună.
Spre răsărit, apare-un cerc de lună.
Amurgul, peste fire se coboară.*

*Din ceruri, s-aud zvonuri de voroavă.
Sunt voevozii, faurii vechi de țară.
Eroii, din epoca legendară.
Sunt cei doi Regi. Carol „Liberatorul“
și Ferdinand cel mare „Ntregitorul“
și Oastea de eroi, oastea cea bravă.*

*Care vorbesc, despre un „CRAI“ și-o navă.
O navă mare, pasăre măiastră,
Ce s'a ivit, pe bolta cea albastră,
și-aduce'n ea, „CRAI“ bun, în țara noastră.*

*OPT IUNIE. E zi de mare praznic.
Ea, a plinit, ce'n vechiul „Hronic“ scrie.*

*...Iată v'aduc, „Domn bun“ ca să vă fie“
Vouă stăpân și țarei voastre, paznic.*

*„E Făt frumosul“ din povești cu zâne.
Vlăstar de Domn, erou, printre eroi.
Vlăstar de Zână, din basme bătrâne.
Carol al doilea, Rege pentru voi“*

*Așa, rostit-a vocea, cea cerească.
Și Crișul tresări, cântând în val.
Un „Moș“ bătrân, porni ca să doinească,
In munții „Tebei“ doina din caval.*

*Țimișul, Someș, bătrâna Bârzavă,
Mureșul, Nistru, Oltul cel năvalnic,
In alor valuri, cânt imnuri de slavă
Mărlind, pe Carol al doilea, cel falnic.*

*Strai nou de sărbătoare, pun Românil.
Și horă mare prind, în largul țarei.
Opt Iunie. Ziua Restaurării.
Sărbătoresc și tineri și bătrânil.
Și cânt de bucurie vole bună.
Răsună'n tot întinsul, țării'ntregi.*

*Opt Iunie. Azi Patria Română,
Slăvește pe urmașul a doi Regi.
Regi, păstrători de datini și de legi,
Cari, țarei noastre dat-Au Intregirea
Și fraților, de-același neam, Unirea.*

*Și neamul, după datina străbună,
Spre a plini, ce'n vechiul hronic, scrie
Regelui drag, îl pun pe cap cunună.
Pe Dumnezeu rugând. Mulți ani, să-L fie.*

Colonel Ionescu Radu

Serbarea din Balaș.

În aceste vremuri de sacru egoism când o apă-sătoare atmosferă de neîncredere stavillește orice început de inițiativă, un singur loc ferit de patimi mai poate aduna sufletele bunilor români și creștini într'un cheag de similare cugete și sentimente.

Acest loc de refugiu este Biserica creștină ort. Din inspirație divină, primind putere dela duhul porgoritor de înțelepciune, întreaga suflare românească de pretutindeni în fața amenințătoare a vrășmașilor de tot solul, înțelege a face zid de apărare în jurul altarului mântuitor de păcate, cari au coplesit până la demoralizare straturile sociale ale românismului și din aceasta cetățuie caută — prin dangăt de clopot — a înrola întreaga creștinătate ortodoxă, menită altfel perzaniei lente și necruțătoare.

În ansamblul redeșteptării generale ocupă un loc

de frunte și poporul din protopopiatul **Balințului**, care în ziua 25 Martie a. c. și-a adunat primele batalioane de legionari credincioși în număr total de peste 2000 de suflete, purcezând în frunte cu aleșii lor la ridicarea pietrii fundamentale a cercului protopopesc al „F. O. R.” pe locul care se va clădi cetatea sfintelor noastre tradiții.

Serviciul divin s'a celebrat în sobor de P. C. Sa Păr. protopop Ioan Trifu încunjurat de Cucernicii Preoți: Liviu Biro, Alex. Popoviciu, Nic. Burdia, Ioan Jurca, Ioan Teodorescu, Darie Faur, Aron Popa, Marius Țiucra, Nic. Popescu, Is. Socaciu. Răspunsurile liturgice le-a dat istoricul cor din Lugoj al regretatului Ion Vidu, sub conducerea distinsului director școlar dl G. Onae. Predica ocazională a fost rostită cu demnitate de C. Sa P. Nic. Burdia. O zi mândră splendidă de primăvară încă a contribuit, ca adunarea de constituire se decurgă într'o stare sufletească demnă de malestarea zilei.

Ca delegat al Consiliului eparhial al Frăției Ort. Române din Arad, Dl Dr. Vasile Mircu deputat eparhial, prezidează adunarea de constituire, dânsul salută pe reprezentantul puterii legislative, pe Dl Dr. Titus Popoviciu deputat de Severin pe P. C. Sa Păr. protopop Ioan Trifu ca delegat al Prea Sf. Sale Păr. Episcop al Aradului, pe Dl Dr. Alex. Birescu, primarul municipiului Lugoj, întreaga preoțime, învățătorime, pe ceilalți delegați și proslăvește prezența numerosului popor adunat prin cuvintele: „Salutul și omagiile consiliului Frăției Arad, vouă tuturor și dragostea lui pentru voi pentru toți.” Pentru poporul, carele inspirat de mândria vremurilor ca altădată a rămas neclintit în jurul Dumnezeescului altar. Inspirație care a dat tărie credinței și nădejde neclintită în puterea biruitoare a purtătorului de grijă. Inspirație, care în cursul veacurilor a încheșat voința națională în solidaritate de fier, indestructibilă în fața puterilor pământene și care a coborât lumină și în sufletele răslețite, readucându-le pe platurile visurilor noastre între hotarele unei Români, ce trebuia să se 'nfăptuiască, ca Biserica și neam contopite în aceeași sinteză de creațiune divină să poată proslăvi în istorie și în alcătuirile viitoarelor generațiuni viața adevărată curată, dreptătea socială și dragostea creștină. Răspunde primul dl Dr. T. Popoviciu în calitatea demnității sale de parlamentar dar mai ales de creștin, asigurând Frăția Balinț, de tot sprijinul atât al său, cât și de al acelora, cari mai presus de diversele lor preocupățiuni, se nizuiesc a-și pune întreaga lor contribuție în serviciul sf. noastre Biserici.

În numele Prea Sf. Sale Păr. Episcop al Aradului, protopopul Ioan Trifu, mulțumește pentru salutul adus Prea Sf. Episcop, urând spor și dorind rezultate fericite. Dl Dr. T. Sevicu deputat parlamentar și eparhial salută adunarea în numele Dnui Prefect V. Curuțiu și-l talmăcește regretele de a nu

putea fi și dânsul de față. Dă apoi cetire „Soliei” a cărei autor e D-sa și din care se explică atât de frumos rostul Frăției. Mai vorbesc Părintele I. Medeleanu din Răchita, Părintele L. Biro din Gruni și învățătorul V. Tulea din Cutina. Toate trei cuvântări impresionante ca fond și formă, stârnesc aprobări unanime. În tot decursul desbaterilor corul „Vidu” delectează adunarea cu cântări religioase și lumești.

Urmează alegerea comitetului cercului protopopesc. Se aprobă lista propusă de comisia de candidare în ordinea următoare: Președinte: Dl Dr. Vasile Mircu, vicepreședinte I: Dl Dr. Tiberiu Sevicu, vicepreședinte II: Dl primpretor Romul Fărcași. Secretar general: Dl Victor Tulea director școlar Cutina. Casier: agronomul Ioan Popescu — Balinț și 22 de membrii toți țărani ca făcând parte din comitet.

După adunare s'a servit o masă comună. Aci a toastat Dl Dr. V. Mircu pentru Rege. Protopopul I. Trifu pentru dl Prefect, dl Găescu dir. școlar din Târgoviște pentru izbânda zilei de mâine, dl Dr. T. Popoviciu exprimă mulțumiri președintelui Dr. Mircu pentru osteneala prin care a putut transforma adunarea de azi, în o adevărată sărbătoare și amintind de vechea prietenie care nu se poate șterge niciodată, îl asigură pe dânsul din nou de întreg devotamentul său.

Dl Dr. V. Mircu toastează în sănătatea Prea Sf. Sale Păr. Episcop Grigorie, iar Păr. Burdia ține ultimul toast în sănătatea protopopului Trifu.

După ce Părintele Protopop mulțumește Corului „Vidu” din Lugoj, pentru participare la aceasta sărbătoare istorică de azi, lumea adunată, foarte mulțumită de cele văzute și auzite, pleacă spre casă.

Corespondentul.

Ședința a IV-a,

ținută la 7 Maiu 1994, începând cu orele 11 din zi.

Președinte: P. S. Sa Episcopul Dr. Grigorie Gh. Comșa,

Secretar: D. Alexandru Horga.

53. Dl. Ascaniu Crișan în calitate de raportor al Comisiunii Culturale referă asupra raportului general Nr. 2987/1934 al Consiliului Eparhial, Secția Culturală și propune, iar Adunarea hotărăște:

Se ia act cu vie satisfacție de raportul general al Secției Culturale pentru importanța din ce în ce mai pronunțată, ce această Secție dă problemelor de ordin cultural religios. Raportul se va tipări între anexele Adunării Eparhiale (Anexa D.).

Dupăce acum s'au creat cadrele organizațiilor religioase din parohii, a sosit timpul pentru o mai pronunțată activitate în afunzime.

Și deoarece raportul general al Secției culturale din anul acesta prezintă activitatea diferitelor organizații religioase mai mult prin date statistice, cari privesc dezvoltarea lor, fără a ni se da indicii privitor la viața lor lăuntrică, la pulsația interioară, care normează ritmul activității lor, dorim ca în viitor să se dea o mai amplă extindere și acestei laturi, arătându-se realizările fiecăreia în parte, cu menținerea acelor, cari au putut încresta la răbojul activității lor fapte vrednice de a fi relevat în fața Adunării Eparhiale și cari să servească ca un imbold pentru celelalte.

Se aprobă felul de a prezenta situația existentă prin tablouri statistice, dar Adunarea Eparhială face un călduros apel către Prea Cucernicii protopopi ca în viitor să fie cât se poate mai exigenți și prompti în alcătuirea și trimiterea rapoartelor ce li se cer dela Centru. Totodată Adunarea Eparhială invită Ven. Consiliul Eparhial ca față de organele subalterne, cari prin tăcerea sau răspunsul lor tardiv zădărnicesc sau temporizează lucrările ce sunt în curs, să aplice cuvenitele sancțiuni.

54. Cu privire la punctele 14, 15 și 16 ale aceluiași raport general Nr. 2987/1934 al Consiliului Eparhial, Secția Culturală, referitoare la Casele Culturale același raportor propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște:

Se invită Venerabilul Consiliu Eparhial ca prin organul său, care este Secția Culturală, să se preocupe stăruitor de problema Caselor Culturale, reorganizându-le în sensul, ca ele să devină a avea nucleul, în jurul căruia să se condenseze activitatea tuturor organizațiilor religioase, care flințează în o comună, asigurându-se Secției Culturale prin noul buget-fondurile necesare în acest scop.

55. Prea Sfinția Sa Dl. Episcop Dr. Grigorie Comșa luând cuvântul în legătură cu această propunere spune, că pentru a înlătura lacunele a dezvoltat în mod sistematic și programatic o prodigioasă activitate sufletească pe calea misionarismului prin preoți destoinici. E adevăr că avem case Culturale dar ne lipsesc statutele și programul acestor Case Culturale. Nu avem cultură la sate, deci nu avem cea forță magică, care să ridice omul din starea de instinct la starea de individualitate. Pentru ca aceste Case Culturale să-și poată atinge în mod efectiv scopul corespunzând menirii lor se impune imperios elaborarea unui program de activitate. Nu se poate lăsa la aprecierea fiecăruia ce anume și din ce domeniu să conferențieze la Casele Culturale. Aceste conferințe trebuiesc sistematizate, tipărite și împărțite la parohii, fiind preotul obligat a le citi poporului. Trebuiesc selecționate piesele de teatru, cari pe lângă conferință vor forma obiectivul programului, rămânând declamările

și cântările numai un accesoriu al acestuia. Propaganda Cercurilor Culturale nu poate fi în rezultat de cât ineficace, întru cât ea nu e pusă în armonică concordanță cu activitatea culturală a bisericii. Activitatea Caselor Culturale trebuie să fie independentă de a celorlalte societăți. Rolul și menirea Caselor Culturale este a face să dispară lacunele ce simțim prin faptul că nu mai avem școala în mână.

Prea Sfinția Sa face un apel către Dnii deputați ca fiecare să facă conferințe trimițându-le pentru a fi trecute în programul Ceseilor Culturale.

Adunarea Eparhială prin glasul Dlui Ascaniu Crișan mulțumește Prea Sfinției Sale Păr.-lui Episcop pentru lămuririle date și pentru sollicitudinea, cu care îmbrățișează problemele de ordin religios cultural.

56. Prea C. Sa părintele protopop Dr. Ștefan Cioroianu în calitate de raportor al Comisiei Culturale cu referire la raportul special Nr. 3126/1934 al Secției Culturale privitor la Societatea tinerimei adulte „Sf. Gheorghe” propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște:

Să se aplice noul statut al Societății tinerimei adulte „Sf. Gheorghe” aprobat de Mitropolie.

57. Același raportor cu privire la raportul special Nr. 4293/1934 al Consiliului Eparhial, Secția Culturală, referitor la executarea hotărârii Adunării Eparhiale Nr. 54/1933 propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște:

Se ia la cunoștință partea primă a raportului cu privire la concursul dat de Asociația „Frăția Ortodoxă Română” la acțiunea antisectară. Referitor la partea a doua a raportului, Consiliul Eparhial este invitat ca la proxima sesiune a Adunării Eparhiale să prezinte un proiect de regulament pentru refacerea și îmbunătățirea statisticii Eparhiale. Se va cere și în viitor un conspect al sectarilor dela Inspectoratul Jandarmeriei pentru confruntarea datelor.

58. În legătură cu partea întâi a raportului Nr. 4293/1934 al Consiliului Eparhial, Secția culturală, Prea Sfinția Sa Păr. Episcop Grigorie propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște:

Să se intervină la Ministerul Cultelor pentru a se retrage autorizațiile date predicatorilor bapțiști fără pregătirea cerută de lege și regulament.

59. Același raportor cu privire la raportul special Nr. 4309/1933 al Secției Culturale a Consiliului Eparhial în chestia chiriilor edificiilor școlare confesionale propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște:

Se îndrumă parohiile a insista ca la întocmirea bugetelor comunelor politice să se treacă și suma chiriilor pentru edificii școlilor confesionale. Intrucât comunele politice, s'ar opune, se va interveni la Prefecturile Județelor, ca acestea să treacă din oficiu în bugetele comunale chiriile pentru edificii școlare. Pentru continuitate susținem și pentru viitor dreptul de proprietate al bisericii asupra edificilor școlare.

60. Acelaș raportor cu privire la raportul special Nr. 2008/1934 al Secției Culturale a Consiliului Eparhial referitor la școala normală de băieți „Dimitrie Țichindeal“ din Arad, propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Să se respecte întru toate acordul intervenit între Eparhia Aradului și Ministerul Instrucțiunii precum și rezoluțiunea Ministerială Nr. 89545 din 15 Octombrie 1931, prin care i se recunoaște școlii normale din Arad „Dimitrie Țichindeal“ caracterul ortodox. Privitor la numirea profesorului de cant și tipic se roagă Prea Sfinția Sa Păr. Episcop a interveni cu toată autoritatea ca această catedră să fie complectată cu o persoană potrivită scopului și care are și agrementul Prea Sfinției Sale.

61. Acelaș raportor cu privire la raportul special Nr. 4298/1933 al Secției Culturale a Consiliului Eparhial, prin care se înaintează un exemplar din statutele Caselor Culturale, propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Se ia act despre el și se încorporează la adnexă la desbaterile Adunării Eparhiale din acest an (Anexa G.)

62. Acelaș raportor cu privire la raportul special Nr. 6881/1933 al Consiliului Eparhial, Secția Culturală, referitor la activitatea Asociației Clerului „Andrei Șaguna“, propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Raportul se ia la cunoștință și Consiliul Eparhial este invitat să îndrume singuraticile despărțăminte ale Asociației să funcționeze normal.

63. Prea Cucernicia Sa părintele protopop Petru Marșieu în calitate de raportor al Comisiunii bisericești cu privire la raportul general Nr. 2863/1934 al Consiliului Eparhial, Secția bisericească, considerând că acest raport a fost distribuit dlor deputați propune, în numele Comisiunii bisericești, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Raportul general Nr. 2863/1934 al Consiliului Eparhial, Secția bisericească, se consideră citit și primit, înrând ca anexă la actele desbaterilor Adunării Eparhiale (Anexa C.)

64. Întrând în desbaterea specială a raportului general Nr. 2863/1934 al Consiliului

Eparhial, Secția bisericească, cu referire la cele cuprinse sub litera A) acelaș raportor propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Adunarea Eparhială ia la cunoștință cu regret că în unele parohii corporațiunile parohiale s'au arătat recalcitrante față de superioritățile bisericești împiedcând bunul mers al afacerilor parohiale. În consecință invită Ven. Consiliu Eparhial să procedeze față de aceste corporațiuni cu toată rigoarea dispozițiilor legale și regulamentare.

65. Acelaș raportor cu privire la cele raportate sub lit. B) pct. I. din raportul Nr. 2863/1934 al Consiliului Eparhial, Secția bisericească, referitor la executarea hotărârilor Adunării Eparhiale din sesiunea trecută, propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Se menține hotărârea Nr. 25/1933, exprimând dorința ca organele administrative bisericești, să aplice cu toată vigoarea dispozițiunile regulamentare disciplinare față de toate organele parohiale neglijente și preoții neglijenți.

66. Acelaș raportor cu privire la punctul II. dela lit. B) al raportului general Nr. 2863/1934 al Consiliului Eparhial, Secția bisericească, referitor la activitatea oficiilor și corporațiunilor parohiale propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Se invită Ven. Consiliu Eparhial a continua cu măsurile de lipsă pentru a se intensifica preocupările religioase morale ale corporațiunilor parohiale prin combaterea indiferentismului religios, a curentelor antireligioase și concubinajului.

67. Acelaș raportor cu privire la pct. III. lit. B) din raportul Nr. 2863/1934 al Consiliului Eparhial, Secția bisericească, referitor la activitatea oficiilor și corporațiunilor protopopești, propune iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Raportul se ia la cunoștință, invitându-se Consiliul Eparhial ca pe viitor să adune și să armonizeze toate hotărârile organelor protopopești, prezentând propuneri concrete.

68. Acelaș raportor cu privire la cele cuprinse sub punctul IV. lit. B) al aceluiași raport general Nr. 2863/1934 al Consiliului Eparhial, Secția bisericească referitor la activitatea pastorală a preoților, propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Se ia la cunoștință cu vie satisfacție predicarea tot mai cu zel a cuvântului Evanghelic și invită Ven. Consiliu Eparhial să ia măsurii împotriva preoților neglijenți din punct de vedere a ținerii de predică.

69. Cu privire la cele de sub punctul V. lit. B) al aceluiași raport general Nr. 2863/1934

al Consiliului Eparhial, Secția bisericească, referitor la îngrijirea duhovnicească a celor din spitale, sanatorii și penitenciare acelaș raportor propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Ia la cunoștință cu plăcere, că în afară de preoții duhovnici instituiți la numitele instituții din Arad și Timișoara au activat și alți preoți și învățători.

70. Acelaș raportor cu privire la cele de sub pct. VI. lit. B) din raportul Nr. 2863/1934 al Consiliului Eparhial, Secția bisericească referitor la organele de control ale Eparhiei, propune, iar Adunarea Eparhială ia la cunoștință cele raportate.

71. Cu privire la cele de sub punctul VII. lit. B) al aceluiași raport general Nr. 2863/1934 al Secției bisericești a Consiliului Eparhial referitor la Academia Teologică acelaș raportor propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Se iau la cunoștință cele raportate, invitându-se Ven. Consiliu Eparhial să intervină pe lângă Ministerul Cultelor să ia în buget sume corespunzătoare pentru a se putea distribui burse teologilor silitori și lipsiți de mijloace materiale.

72. La cele de sub punctul VIII., lit. B) al aceluiași raportor general Nr. 2863/1934 al Secției bisericești a Consiliului Eparhial referitor la școala de cântăreți acelaș raportor propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Se invită Ven. Consiliu Eparhial a cereta dacă se poate menține această școală și să găsească mijloacele materiale de lipsă, despre ceace va raporta în sesiunea viitoare.

73. Cu privire la cele de sub punctul IX. lit. B) al aceluiași raport general Nr. 2863 | 1934 al Secției bisericești a Consiliului Eparhial referitor la salarizarea preoțimei acelaș raportor propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Adunarea Eparhială ia la cunoștință cu mulțumită intervenția Prea Sfinției Sale Părintele Episcop precum și a V. Consiliu Eparhial pentru îmbunătățirea stării materiale a preoțimii. Invită Ven. Consiliu Eparhial să re-pețească aceste intervenții pe lângă Inaltul Guvern pentru a se lua în buget toate parohiile neîndreptățite, mai ales cele din colonii.

74. În legătură cu această propunere Prea Sfinția Sa Păr. Episcop aduce la cunoștința adunării Eparhiale că nu a încetat de a insista mereu pe lângă Guvern pentru satisfacerea nevoilor preoțimii înaintând și cu ocazia vizitei Ministeriale dela Cluj un memoriu în acest sens.

75. În legătură cu cele cuprinse în raportul Nr. 2863/1934 al Consiliului Eparhial, Secția bisericească, sub punctul X. lit. B) re-

feritor la reparațiunile bisericii, sub XI. la construii de biserici, sub XII. la sfințiri de biserici și punctul XIII. referitor la vizitațiunile canonice ale Prea Sfinției Sale Părintele Episcop Grigorie, acelaș raportor propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Se iau la cunoștință cu deplină bucurie cele raportate exprimând deosebite mulțumiri Prea Sfinției Sale Păr. Episcop Grigorie, pentru strădania misionară desfășurată cu prilejul sfințirilor de biserici și a vizitațiilor canonice.

76. Referitor la cele de sub punctul XIV. lit. B) al aceluiași raportor general Nr. 2863/1934 al Secției bisericești a Consiliului Eparhial privitor la Casele parohiale raportorul propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Se iau la cunoștință cele raportate, invitându-se Ven. Consiliu Eparhial să insiste și pe mai departe, continuând a lua măsurile de lipsă pentru realizarea zidurilor caselor parohiale, cari să servească de adăpost familiilor preoțești.

77. Cu privire la cele de sub punctele XV, XVI, XVII, XVIII, lit. B) precum și referitor la cele de sub litera C) punctele I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX și X, ale aceluiași raport general Nr. 2863/1934 al Consiliului Eparhial, Secția bisericească, raportorul propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Se i-au la cunoștință cele raportate, exprimându-se dorința ca autoritățile Municipiului și Județului Arad să contribuie cu sume mai considerabile la ajutorarea instituțiilor bisericești din Eparhia Aradului.

78. Dl. Dr. Coriolan Balta raportorul Comisiunii organizatoare, referitor la propunerea părintelui protopop Petru Marșleu de a se ține o ședință solemnă pentru comemorarea Memorandiștilor, propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Întru cât studențimea teologică din Arad împreună cu Liga Antirevizionistă va comemora procesul Memorandului în ziua eroilor, 17 Maiu a. c. și întru cât timpul e prea scurt ca în această sesiune să se poată pregăti această comemorare în mod demn, Adunarea Eparhială exmite o delegație din sânul ei pentru a o reprezenta la această serbare comemorativă, făcând parte din această delegație părintele protopop Petru Marșleu, Dr. Eugen Beleş și Ascaniu Crișan.

Terminându-se ordinea de zi, Inaltul Prezidiu anunță ședința viitoare pentru ziua de 8 Maiu a. c. orele 10 din zi, când se vor pune la ordinea zilei restul rapoartelor Comisiunilor Adunărilor Eparhiale.

Ședința se ridică la orele 20.

Președinte : Secretar :

+ (ss) Grigorie (ss) Dr. Alexandru Horga Episcop.

Acest proces verbal s'a citit și verificat în ședința Comisiunii de verificare a Adunării Eparhiale ținută la 22 Maiu 1934.

(ss) *Mihai Păcățianu* (ss) *Dr. Teodor Botiș*
 (ss) *Dimitrie Muscan* (ss) *Dr. Eugen Beleş*
 (ss) *Dr. N. Popovici* (ss) *Dr. Pelica Petrila*
 (ss) *Dr. Ioan Drincu*

Colonia învățătorilor dela Lipova-Banat

După cum s'a mai anunțat în unele ziare, în vara aceasta Lipova va adăposti un frumos număr de învățători, din toate unghiurile țării:

Misionarii satelor vor fi adăpostiți într'o colonie organizată în spiritul coloniilor cercetășești din timpul războiului, în internatul școlii superioare de comerț sau în localul școlii primare de stat, cu aprobarea M. Instr. Publice

Pe lângă viața de înfrățire și clan, excursii, demonstrații cu caracter educativ se țin și cursuri care se vor desfășura după un program ce se va alcătui în conf. cu următoarea schemă:

1. *Săptămâna educației morale și naționale*: Biserica, școala și educația morală, 1 zi Școala primară și ortodoxia, 1 zi. Preotul și învățătorul, 1 zi. Lupta contra sectelor religioase, 1 zi. Subiecte istorice și geografice, 1 zi. Subiecte etnografice și monografice, 1 zi.

2. *Săptămâna artei naționale și a educației cetățenești*: Teatrul clasic și modern, 1 zi. Literatura clasică și modernă, 1 zi. Muzica clasică și modernă, 1 zi. Pictură românească și streină, 1 zi. Școala și politica, 1 zi. Școala și războiul, 1 zi. Învățătorul și rolul lui în viața socială, 1 zi.

3. *Săptămâna economiei naționale și a igienei rurale*: Cooperăția în viața satelor, 1 zi. Satul și economia națională, 1 zi. Școala și agricultura țărănească, 1 zi. Lupta contra boalelor sociale, 1 zi. Școala primară și medicina populară, 1 zi, Demografia satelor, 1 zi.

4. *Săptămâna filozofiei și a pedagogiei*: Psihologie infantilă, Istoria filozofiei, Teoria cunceașterii, Logică, 2 zile. Curente filozofice, gânditori, 1 zi. Sociologie, 1 zi. Curente noi în pedagogie, 1 zi. Evoluția metodelor în inv. primar și Statistică pedagogică, 1 zi. Reformele școlare și inv. primar, 1 zi. etc.

Casa și masa vor costa cca 800 lei. Cursurile vor dura o lună. Data deschiderii coloniei și alte detalii se vor comunica personal celor ce se vor înscrie.

Cererile de înscriere se vor înainta până la 15 Iunie 1934 D-lui George Baran inv. președintele asoc. „Tineretul Învățătoresc” din România (com. Chizdia of. Șiștarovăț-Lipova jud. Timiș-Torontal.)

Cum Lipova este și stațiune balneară (băi radioactive, feruginoase, acid carbonic și sulf) în colonie se vor primi și soții învățătoarelor chiar dacă nu sunt membri ai corpului didactic ca și soțiile învățătorilor, indiferent ocupația.

Org. coloniei fiind în spirit de muncă și sacrificiu, me-najul îl vor face învățătoarele ajutate de inv. și abs. cursului primar dela școlile din plasele Lipova și Radna-Arad.

Colegele și colegii din București, Ilfov, Ialomița, Brăila și Constanța se vor anunța și kolegei Jana Popea pentru eventuale lămuriri de ultim moment.

Participanții vor aduce cu sine rufărie de pat (pernă, pătură și cearșaf) și tacâm pentru o persoană (două farfurii, cuțit, lingură, furculiță, șervet, etc.)

Pentru atingerea scopului urmărit se vor invita să ție conferințe: Dr. Grigore Comșa episcopul Aradului, pâr. prot.

Manuilă al Lipovei. Pr. Gh. Todan Fibiș și alte fețe bisericesti apoi:

D-nii: Rădulescu Motru, Mehedinți, Simionescu, Nichifor Crainic, Ioan Petrovici N. Anghelescu, Iuliu Valaori, Dragoș Protopopescu, Mladenatz, Tașcă N. Iorga Antonescu, Conia, Vlădescu, Grigore Popa, Banu, Trancu-Iași, Ioan-Sân-Georgiu, Nae Ionescu, Nae Popescu, Popescu-Voinești, Dan Rădulescu, Ștefănescu, Longinescu profesori universitari; I. Nisipeanu, C. Sporea I. Topliceanu, Val. Grecu, Grigore Forțu, Napoleon Crețu, Gh. Stănescu, profesori secundari; Octavian Goga, M. M. Manoilescu, Vasile Sasu, Petre Ghiața, George Brătianu, Alexandru Vaida Voivod, Iuliu Maniu. Sever Bocu, Dr. Lupu, Grigore Iunian, Victor Antonescu oameni politici și de stat; Gh. D. Mugur, Dr. Voiculescu, Gh. Nedelcu, Oprișan. M. Radu-Voinea, Andrei Udrea, Lascarov-Moldoveanu conferențieri și propagandiști culturali;

Stelian Popescu, Nichifor Crainic, Anton Bacalbașa, Toma Vlădescu, Eugen Tileanu, Ion Marin Sadoveanu, Romulus Seișanu Gh. M. Ivanov, Grecu, Har Ionescu, Mih. Sevastos, N. Batzaria, Seb. Bornemiza, Ioan B. Martin, Jean Barbulescu, Dr. Cosma Junior, Gh. Mihailescu-Timiș, ziaristi.

La aceștia se mai adaugă și alții al căror nume ne scapă apoi învățătorii cari au prins în viața lor schinteile ce sar când ciocanul, „teorii” se isbește de nicovala „practicei”.

Dacă se vor obține, după cum se speră, și ceva ajutoare din fondul Ministerului Instr. Publice și al pref. jud. Timiș-Torontal se va face o excursiune la Reșița, vizitând și Timișoara.

Pe marginile unui calendar.

În timpul de după războiu mișcarea sectară s'a lătit tot mai mult, iar numărul prozelizilor acestei mișcări de desmembrare a bisericii și de subminare a temelilor statului a devenit tot mai mare; așa că sectarismul, această mlădiță degenerată a protestantismului sec. XVI, a prins rădăcini tot mai adânci și mai puternice. Și aceasta, nu doar că predicatorii lor — în cele mai multe cazuri, lipsiți de o cultură mai înaltă, dacă nu de tot — ar fi mai abili oratori ca preoții noștri, ci criza morală, accentuată de cea materială, a făcut pe mulți să-și vândă sufletul. Pe lângă aceasta, sectarii nu se sfiesc, ca în propaganda lor deșanțată să utilizeze pe o treaptă înaltă minciunea și înșelăciunea, numai și numai să-și câștige aderenți. Ba se poate afirma, cu toată tăria, că acestea fac parte integrantă din programul acestor propovăduitori ai „adevărului” (!). Vai însă de asemenea adevăr, dar mai vai de cei cari îl primesc!

În timpul din urmă mi-a fost dat să stau mai mult timp într-una din comunele fruntașe ale eparhiei noastre și astfel să iau contact cu mulți parohieni și cu familiile lor. Mare mi-a fost însă mirarea, aflând în casele multora un calendar ce se intitula „Calendarul creștinului pe anul comun 1933”, editat de societatea „Studii în Scripturi” și ieșit de sub tiparele ziarului, arhicunoscut pentru sentimentele sale anti-românești și iridentiste, „Erdéyi Hirlap”. Calendarul nu se prezintă în cine știe ce condiții tehnice, însă

fiind mai ieftin (8 Lei,) a fost preferat calendarul diecezan; mai ales, că „domnul” colportor a avut iscusita inspirație de a se prezenta, ca ostaș al Domnului. Astfel a fost bine primit de parohieni, atât el cât și calendarul milenist ce li-e oferea. Dar vai! falsul ostaș al Domnului le-a dat în loc de hrană sufletească, otravă; otrava cea mai nimicitoare; căci numai pe aceasta o conține calendarul.

Sunt doar câteva capitole, dar din toate, ba din fiecare pagină transpiră numai hulă și batjocură la adresa Bisericii noastre dreptmăritoare și a creștinilor adevărați, pe cari îi numește nutritori de „învățătură blăstămătoare de Dumnezeu”. După ce în cap. I. intitulat, „care e adevărata evanghelie?” deneagă atât adevărata evanghelie noastră cât și a celorlalte biserici, susținând în gura mare, că a lor e cea adevărată; ajung ca în cap. „Sunt morții conștienți?” să nege până și existența sufletului susținând, că și omul are doar „sufiere întocmai, ca oricare animal”, și că atunci când omul moare, „moare și sufletul”, nemai rămânând din om nimic. Cât despre învățătura, despre nemurire, nu provine — zic ei — dela Iisus Hristos, ci dela dușmanul său de moarte, diavolul.

Nu vom căuta, ca în acest scurt articol de revistă să le dovedesc acestor descreerați, existența sufletului cu zeci de citate din Sf. Scriptură, ci mă mărginesc doar la unul: Domnul Iisus zice la Mat. 10²⁸ „Nu vă temeți de cei ce omoară corpul, iar sufletul nu pot să-l omoare, ci mai vartos de acela, ce și corpul și sufletul poate să-l piardă în gheena.” Iată deci un loc eclatant în care chiar Domnul nostru Iisus Hristos vorbește despre suflet, ca despre ceva deosebit și superior corpului, îndemnând pe urmașii Săi, să nu se teamă de cei ce pot ucide corpul, ci mai ales de acela, cari pot pierde atât corpul, cât și sufletul. Unii dintre aceștia sunt și mileniștii, cari neagă nu numai existența sufletului, ci și pe cea a iadului, care nu e decât un mijloc de înfricere a credincioșului.

Din aceste puține cuvinte se poate vedea, cât de primejdioasă este învățătura mileniștilor. Și măcar dacă ar fi numai atât! Inșă prin alte scrieri se propagă comunismul și răscoală în contra preoților, regilor și armatei, cari n'ar fi decât instituții diavolești.

Astfel stând lucrurile, se impune în mod imperios, ca preoții să facă front comun cu conducătorii statului pentru estirparea acestor sectari primejdioși, fiindcă ei nu constituie numai o primejdie pentru Biserică, ci și pentru Stat. *N. M. Cimpoies.*

INFORMAȚIUNI.

P. S. Sa la examenele dela Școala Normală.
Marți în 5 Iunie l. c. P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie, întovărășit de părintele consilier M. Păcățianu, a participat la examenele de religie și matematică dela Școala Normală de băeți. Examenul de religie a fost condus de părintele I. Hălmăjan, iar cel de matematică, de prof. Dragoș.

Cu aceasta ocazie, P. S. Sa, a desemnat din fondul eparhial al milelor, suma de 1000 lei

pentru studentul sărac, lipsit de haine Boar Gheorghe din clasa I normală.

Miercuri în 6 Iunie, P. S. Sa a participat la examenele: de religie și limba română dela Școala Normală de băeți.

Convocare. Comitetul Central al Asociației clerului „A. Șaguna” este convocat la Sibiu (în cancelaria Consiliului arhiepiscopesc) pe ziua de Luni 11 Iunie a. c. ora 10 a. m. pentru a discuta noul statut al Asociației generale a preoților, precum și alte chestiuni urgente.

Membri Comitetului Central sunt rugați să participe la această ședință.

Biroul Central al Asoc. clerului „A. Șaguna”.

Preoți distinși cu brău roșu. Cu data de 1 Iunie a. c. P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie, a împărțit binecuvântarea și facultatea de a purta brău roșu următorilor preoți: Virgil Mihulin exactor eparhial Petru Nemet din Șeitin și Dimitrie Morariu din Pecica.

Nădăjdulm că aceasta distincție va servi acestor preoți ca încurajare la o și mai rodnică activitate pentru binele comun, Le urăm felicitări sincere.

Parohii vacante.

Pentru îndeplinirea parohiei a doua din Giula, orașul-mare rom. devenită vacantă prin mutarea preotului Toma Ungureanu la Budapesta, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Biserica și Școala.”

Beneficiul: 1. Uzufuctul sestiunii parohiale în estenziune de 68 jug. cat. și 288 st. □.

2. Stolele legale fixate de comitetul parohial și aprobate de sinodul parohial.

Preotul ales va săvârși serviciile divine și va predica în Duminicile și sărbătorile, când va fi la rând și va catehiza la școlile, unde va fi rânduit de catihet de către comitetul parohial — fără altă remunerație din partea parohiei — și va suporta toate impozitele după beneficiul preoțesc.

Parohia este de *clasa I. (primă)*, deci dela recurenți se recere asemenea cvalificațiune.

La acest post de preot pot recurge numai cetățeni unguri.

Celce doresc a reflecta la aceasta parohie, să-și înaltimeze recerșele instruite regulamentar în termenul concursual — adresate comitetului parohial din Giula, orașul-mare rom. — și trimise Oficiului protopopesc a Românilor ort. din Ungaria, Giula, str. Român Nr. 5/a, având a se prezenta în termenul de concurs în sf. biserică ort. rom. din Giula, orașul-mare rom. pentru a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice pe lângă stricta observare a dispozițiilor cuprinse în §-ul 33 din „Regulamentul pentru parohii”.

Giula, la 25 Maiu 1934.

Comitetul parohial ort. rom. din Giula orașul-mare rom.

În înțelegere cu *Dimitrie Sabău*, paroh 3—3